

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 748 din 20.12.2022

Dosar nr.: 480/2021 conexat cu dosar nr. 852/2021

Petiția nr.: 4292/07.06.2021 conexată cu petiția nr. 8056/26.10.2021

Petent:

Reclamat:

Obiect: lezarea dreptului la demnitate personală

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Baia Mare, str. Gheorghe Șincai nr. 37, jud. Maramureș); adresă de e-mail: primar@baiamare.ro

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. În dosarul nr. 480/2021, prin adresa înregistrată sub nr. 4292/10.08.2021 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 6021/10.08.2021 a fost citată partea reclamată, pentru termenul de audiere stabilit de către Consiliu la data de 06.09.2021, ora 11.30, ședința de audiere desfășurându-se online pe aplicația Zoom, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2. Citația nr. 4292/10.08.2021 a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței. Citația nr. 6021/10.08.2021 a fost transmisă cu poșta militară. Citațiile au fost de asemenea transmise părților prin e-mail, existând la dosar dovada transmiterii.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. La termenul de audiere a fost prezent petentul, partea reclamată fiind absentă.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 6654/06.09.2022 partea reclamată a depus o cerere de amânare a ședinței de audiere online stabilită pentru data de 06.09.2021, în vederea angajării unui apărător care să-i reprezinte interesele în cauză.

8. Ca urmare a aprobării cererii părții reclamante, s-a reluat procedura de citare.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 6960/17.09.2021 au fost recitate părțile, pentru termenul de audiere stabilit de către Consiliu la data de 21.09.2021, ora 10.00, ședința de

audiere desfășurându-se online pe aplicația Zoom. Citația petentului a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței. Citația părții reclamante a fost transmisă cu poșta militară. Citațiile au fost de asemenea transmise părților prin e-mail, existând la dosar dovada transmiterii.

10. Procedură legal îndeplinită.

11. La termenul de audieri din data de 21.09.2021 părțile nu au fost prezente.

12. Prin adresa înregistrată sub nr. 7019/21.09.2021 partea reclamată a depus o cerere de amânare a ședinței de audiere online stabilită pentru data de 21.09.2021 susținând că nu a putut participa la ședința de audiere online din motive medicale, anexând ca dovadă certificatul medical nr. 4405554/09.09.2021.

13. Ca urmare a aprobării cererii părții reclamante, s-a reluat procedura de citare.

14. Prin adresa înregistrată sub nr. 7533/06.10.2021 au fost recitate părțile, pentru termenul de audiere stabilit de către Consiliu la data de 28.10.2021, ora 13.30, ședința de audiere desfășurându-se online pe aplicația Zoom. Citația petentului a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței. Citația părții reclamante a fost transmisă cu poșta militară. Citațiile au fost de asemenea transmise părților prin e-mail, existând la dosar dovada transmiterii.

15. Procedură legal îndeplinită.

16. La termenul de audieri a fost prezent petentul, partea reclamată fiind absentă.

17. Prin adresa înregistrată sub nr. 8113/28.10.2022 petentul a depus o cerere de conexare a petiției înregistrată sub nr. 8056/26.10.2021 cu petiția înregistrată sub nr. 4292/07.06.2022.

18. Prin adresa înregistrată sub nr. 4292/07.06.2021 partea reclamată a depus o cerere de amânare a ședinței de audiere online stabilită pentru data de 28.10.2021 pe motiv că în aceeași dată urmează a se prezenta la sediul DNA Cluj, fiind citat în dosarul nr. 62P/2020.

19. Prin adresa înregistrată sub nr. 8905/24.11.2021 s-a comunicat petentului posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la obiectul petiției.

20. Prin adresa sub nr. 8906/24.11.2021 s-a comunicat părții reclamante posibilitatea de a formula concluzii scrise, reiterându-se obligația legală care incumbă părții reclamante de a depune un punct de vedere raportat la obiectul petiției și precizându-se că cererea înregistrată sub nr. 4292/07.06.2021 privind amânarea ședinței de audiere online stabilită pentru data de 28.10.2021 nu a fost aprobată.

21. În dosarul nr. 480/2021 părțile nu au depus concluzii scrise.

22. În dosarul nr. 852/2021, prin adresa înregistrată sub nr. 605/26.01.2021 au fost citate părțile pentru termenul de audiere stabilit de către Consiliu la data de 21.02.2022, ora 11:30, ședința de audiere desfășurându-se online pe aplicația Zoom, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2. Citația adresată petentului a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței. Citația adresată părții reclamante a fost transmisă cu poșta militară. Citațiile au fost de asemenea transmise părților prin e-mail, existând la dosar dovada transmiterii.

23. Procedură legal îndeplinită.

24. La termenul de audieri a fost prezent petentul, partea reclamată fiind absentă.

25. Prin adresa înregistrată sub nr. 1717/07.03.2022 s-a comunicat părților posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate pe parcursul soluționării petiției.

26. Prin adresa înregistrată sub nr. 2432/01.04.2022 partea reclamată a depus un punct de vedere.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

27. În dosarul nr. 480/2021, prin petiția înregistrată sub nr. 4292/07.06.2022 petentul susține că la data de 15 aprilie 2021 a participat în calitate de consilier local la ședința Consiliului Local Baia Mare condusă de primarul municipiului Baia Mare - Cătălin Cherecheș, ședință care s-a desfășurat în format fizic, dar a fost transmisă online și în spațiul virtual.

28. Petentul susține că, în cadrul ședinței din data de 15 aprilie 2021, pe fondul unor discuții în contradictoriu cu privire la presupusa activitate a unor consilieri locali din partidul opozant (din care face parte și petentul), primarul a făcut următoarele afirmații denigratoare la adresa petentului: „Am vrut o data să le fac și publice mesajele pe care mi le-ați transmis de-a lungul timpului. Aveam impresia că sunteți îndrăgostit de mine. Nu știam foarte clar care e situația cu dumneavoastră, de aia uneori mă feream să mă întâlnesc singur cu dumneavoastră. [...] Pe bune, chiar nu glumeam, mă gândeam că sunteți homosexual.”

29. Petentul susține că respectiva parte a ședinței privind presupusa activitate a unor consilieri locali a fost înregistrată cu mijloace audio-video de către un participant la ședință și diseminată ulterior în spațiul public online, prin intermediul platformei Facebook, atingând peste 11.400 de vizualizări ale postării originale, fiind redistribuită masiv, ajungând la cunoștința publică generală.

30. De asemenea petentul susține că este de notorietate faptul că primarul are o problemă personală cu dumnealui din momentul în care și-a anunțat candidatura la funcția de primar al mun. Baia Mare, la ultimele alegeri locale desfășurate la finele anului 2020, moment de la care Cătălin Cherecheș a început să facă diverse afirmații denigratoare la adresa sa (împotriva cărora a formulat deja acțiuni civile).

31. Petentul menționează faptul că primarul mun. Baia Mare nu este la prima manifestare de acest tip, acesta fiind cunoscut la nivel local pentru afirmațiile denigratoare și batjocoritoare pe care le face, fără niciun motiv, cu privire la oricare membru a unui partid concurent care se întâmplă să se afle în aceeași încăpere cu acesta, fiind modul său caracteristic și uzual, deja arhicunoscut, de manifestare.

32. Petentul susține că, urmare a afirmațiilor primarului mun. Baia Mare la adresa sa (afirmații făcute cu scopul evident de umilire), a fost pus într-o postură dificilă față de întreaga comunitate baimăreană, față de familia sa și față de toți susținătorii și votanții săi, deoarece orientarea sa sexuală nu a fost niciodată pusă la îndoială.

33. Petentul precizează că, urmare a faptului că afirmațiile primarului mun. Baia Mare la adresa sa au fost preluate și propagate în spațiul public, umilirea sa s-a produs nu doar față de colegii consilieri locali prezenți la ședința de Consiliu din data de 15.04.2021, ci și față de publicul larg, acest lucru având ecouri negative atât pe plan personal cât și pe plan profesional.

34. În continuare petentul precizează că afirmațiile făcute de primarul mun. Baia Mare la adresa sa au potențialitatea de a anula toate realizările sale profesionale și de a le reduce la un singur criteriu, cel al orientării sexuale.

35. Petentul consideră că în mod subtil partea reclamată conduce un proces de umilire și defăimare a sa, de portretizare a sa ca fiind nedemn de a fi om politic având în vedere așa-zisa orientare sexuală, încercând să insufle publicului și colegilor dezgustul lui față de dumealui și de persoanele LGBT, inclusiv prin echivalarea orientării sexuale cu tendințe de hărțuire sexuală.

36. În ceea ce privește declarațiile făcute la adresa sa, petentul consideră că acestea exced în mod evident libertatea de exprimare, fiind depășită sfera caracterului informativ, afirmațiile fiind făcute de autor cu scopul de umilire și incitare la discriminare și batjocură, cu atât mai mult cu cât acesta știa că toate ședințele Consiliului Local sunt înregistrate și transmise online și avea reprezentarea faptului că declarațiile sale vor fi preluate și mediatizate, având în vedere statutul din care le face - acela de primar al mun. Baia Mare (astfel cum s-a și întâmplat în cazul de față, declarațiile sale la adresa petentului fiind postată pe Facebook, unde orice persoană are acces).

37. Petentul arată că se conturează un efort clar de manipulare și prezentare incorectă a unor informații, de dezinformare, precum că petentul i-ar fi trimis primarului mun. Baia-Mare mesaje tendențioase sau de hărțuire sexuală, cu intenția de a atrage ura și dezgustul față de persoanele L.G.B.T..

38. Petentul solicită constatarea de către C.N.C.D. a faptului că afirmațiile făcute de către primarul municipiului Baia-Mare la adresa sa constituie fapte de discriminare, pe motiv de orientare sexuală, având ca scop încălcarea dreptului său la demnitate.

39. În continuare petentul susține că primarul mun. Baia Mare a avut un discurs public de incitare la ură față de persoanele L.G.B.T., prin respectivele afirmații creându-se un cadru intimidant, ostil și degradant îndreptat persoanelor cu alte orientări sexuale, conturându-se astfel ideea că homosexualii sunt o amenințare la adresa societății și că tendințele de hărțuire sexuală sunt mai accentuate la aceste persoane.

40. Ca urmare, petentul solicită ca CNCD să constate și că afirmațiile primarului la adresa sa, în care s-a folosit în mod peiorativ cuvântul "*homosexual*", constituie și discriminarea persoanelor L.G.B.T. (lesbiene, gay, bisexuali, persoane transgender) și încalcă acestora dreptul la demnitate personală.

41. Petentul precizează că afirmațiile făcute de către primarul mun. Baia-Mare sunt deosebit de periculoase la adresa bunăstării și siguranței persoanelor LGBT, deoarece acesta se folosește de batjocură pentru a legitima discriminarea și abuzul față de acest grup care este oricum supus marginalizării în societate (*potrivit informațiilor disponibile online, persoanele LGBT sunt al doilea cel mai puțin acceptat grup social în România; elevii LGBT sunt victimele violenței și hărțurii la liceu; 3 milioane de români s-au coalizat pentru a restrânge drepturile persoanelor LGBT, prin inițiativa de modificare a Constituției în sensul redefinirii noțiunii de familie; CEDO a confirmat în anul 2016 că persoanele LGBT din România „se află într-o situație precară, fiind supuse la atitudini negative față de membrii comunității” și că sunt ținta ostilității; în România, respondenții sondajului Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene au raportat printre cele mai ridicate rate de violență împotriva persoanelor LGBT, față de celelalte țări membre UE.*)

42. În final petentul menționează faptul că CEDO, în cauza L and V v. Austria, 9 ianuarie 2003, paragraf.36, a stipulat că "*orientarea sexuală implică unul dintre cele mai*

intime aspecte ale vieții private a unui individ", iar în cauza Sousa Goucha v Portugal, 22 martie 2016, paragraf.27 a conchis că "orientarea sexuală este o parte profundă a identității unei persoane" și contestarea acesteia reprezintă o atingere adusă demnității umane și dreptului la viață privată; de asemenea, CEDO a stabilit că se poate limita dreptul la libera exprimare al unui grup care a diseminat în școli o broșură prin care se urmărea să fie stârnit disprețul și dezgustul la adresa persoanelor LGBT [Vejdeland și alții c. Suediei, 2012], statuând că astfel de afirmații reprezintă un prejudiciu serios și că discriminarea pe baza orientării sexuale este la fel de gravă ca cea bazată pe rasă, origine sau culoare, iar insultarea, ridiculizarea sau calomnierea unui grup social reprezintă suficiente motive pentru a limita libertatea de exprimare, fără să fie necesar ca discursul să incite direct și efectiv la violență.

43. În dosarul nr. 852/2021, prin petiția înregistrată sub nr. 8056/26.10.2021 petentul susține că în data de 9 septembrie 2021 a avut loc ședința Consiliului Local Baia Mare condusă de primarul municipiului Baia Mare - Cătălin Cherecheș, ședință care s-a desfășurat în format fizic, dar a fost transmisă online și în spațiul virtual.

44. Petentul susține că, în cadrul ședinței din data de 09.09.2021 primarul municipiului Baia-Mare a considerat oportun să facă o pauză nejustificată de la dezbaterile ordinii de zi pentru a-și reitiera defăimările la adresa sa, astfel: *"Consilierul mi-a făcut o plângere la CNCD, în care, făcând parte dintr-o minoritate sexuală, s-a considerat jignit de faptul că menționez că face parte din această minoritate sexuală. Eu nu văd nimic rău în a face dl. Ciț parte dintr-o minoritate sexuală; eu nu am spus-o în niciun mod peiorativ, e problema dânsului cum își organizează viața privată, noi îi urăm succes."*

45. Petentul precizează că din înregistrarea video a ședinței se observă cum primarul municipiului Baia-Mare abordează un subiect care nu are nicio legătură cu agenda publică a unei ședințe de consiliu local, declarând că nu este nimic rău în apartenența la minoritatea sexuală LGBT; cu toate acestea, substratul respectivelor afirmații intempestive este evident altul, fiind vorba despre modul nesincer în care încearcă să se disculpe, să se îndepărteze de declarațiile sale anterioare la adresa petentului și la adresa comunității LGBT pe care le-a făcut în ședința publică a Consiliului Local Baia Mare din data de 15 aprilie 2021. În acest sens petentul arată că, dacă primarul ar fi considerat în mod real că organizarea vieții private este problema petentului, atunci abordarea unui astfel de subiect într-o ședință a Consiliului Local Baia Mare nu și-ar avea rostul.

46. Petentul precizează că afirmațiile redată mai sus se regăsesc la minutul 12:10 din înregistrarea Ședinței Consiliului Local și că, deși nu a participat la ședința respectivă, totuși a luat la cunoștință aspectele discutate prin intermediul înregistrării audio-video (anexată).

47. În continuare petentul susține că în data de 23 septembrie 2021, în cadrul unei alte ședințe a Consiliului Local, primarul Municipiului Baia Mare a făcut noi afirmații denigratoare la adresa petentului, după cum urmează: *"...vreți să mă provocați, domnule nu-i prezent și nu mai vreau să vorbesc de reprezentanți ai comunității LGBT oricum, chiar dacă nu-i prezent trebuie să-l felicit pentru că este primul consilier local, deși așa din comunitate am mai auzit că mai erau pe parcursul istoriei consilieri locali cu diverse atitudini de acest tip, dar este primul consilier local care și-a asumat în scris apartenența la acest grup LGBT... apucături LGBT, lucru care va fi menționat într-o informare pe care o s-o aveți în ședința din data de 30, ședința ordinară"*.

48. Afirmațiile redată mai sus se regăsesc la minutul 44:20 din înregistrarea ședinței Consiliului Local.

49. Petentul precizează că în cadrul ședinței din data de 23.09.2021 primarul municipiului Baia-Mare a simțit nevoia să precizeze că dumnealui este primul consilier LGTB și că și-ar fi și asumat în scris acest lucru, însă în spatele acestor afirmații se ascunde intenția de a imprima în mentalul colectiv faptul că petentul ar aparține unei minorități sexuale, speculând într-un mod disimulat și repetitiv tendințele discriminatorii ale societății românești, care reacționează negativ în momentul în care află că o persoană face parte dintr-un grup minoritar, indiferent de tipul acestuia; de asemenea, petentul arată că miza este cu atât mai mare cu cât, în domeniul în care activează, fiecare actor de pe scena politică primește încrederea și puterea de reprezentare de la votanții care îl susțin și care îl votează.

50. Petentul susține că prin afirmațiile făcute în cadrul ședinței din data de 23.09.2021 primarul mun. Baia-Mare a mizat, încă o dată, pe faptul că declarațiile sale vor fi preluate și mediatizate, încercând să îl discrediteze pe petent în fața publicului și a colegilor prin reiterarea obsesivă a faptului că acesta aparține unei categorii minoritare din punctul de vedere al orientării sexuale; de asemenea, deși cunoaște foarte bine că petentul nu face parte dintr-o minoritate sexuală, primarul uzează într-un mod pur speculativ de plasarea sa artificială în cadrul unei minorități sexuale în scopul obținerii de capital politic pentru sine, prin diseminarea în mediul public în mod repetat a unor informații cărora le oferă în mod nejustificat caracterul de certitudine urmărind să producă pe termen lung efecte defăimătoare la adresa petentului prin antamarea elementelor homofobe.

51. Petentul precizează faptul că toate declarațiile primarului Baia-Mare la adresa sa sunt făcute cu infatuare și pe un ton batjocoritor, tendențios și zeflemitor, urmărindu-se manipularea publicului și transmiterea informațiilor eronate care au vocația de a-i produce prejudicii petentului, atât de factură personală, cât și profesională.

52. Petentul susține că repetitivitatea și insistența primarului Baia-Mare cu privire la acest subiect excede în mod categoric caracterul informativ al unor declarații, mai ales în contextul în care aceste aspecte nu făceau obiectul nicidecum discuțiilor din cadrul ședințelor Consiliului Local Baia Mare. Repetarea aceleiași fapte de discriminare, de fiecare dată în spațiul public, în timpul ședințelor de Consiliul Local, cunoscând că astfel de ședințe sunt difuzate în spațiul public și că beneficiază de audiență mare și de înregistrarea pe suport informatic, denotă cu claritate că partea reclamată a acționat deliberat, cu intenție, în săvârșirea faptei.

53. **Potentul menționează că aceste noi afirmații denigratoare ale primarului mun. Baia-Mare din data de 09.09.2021 și din data de 23.09.2021 survin pe fondul plângerii sale înregistrate la Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu nr. 4292/07.06.2021 din dosarul nr. 480/202, plângere care vizează o serie de afirmații denigratoare pe care primarul i le-a adresat în cadrul ședinței din 15 aprilie 2021 a Consiliului Local Baia Mare; în continuare, având în vedere identitatea de obiect și cauză, petentul solicită conexarea plângerii nr. 8056/26.10.2021 cu plângerea nr. 4292/07.06.2021.**

54. Petentul anexează petiției un DVD conținând înregistrările video ale ședințelor Consiliului Local Baia Mare din data de 09.09.2021 și data de 23.09.2021 și împuternicirea avocațială nr. 6264679/25.10.2021 emisă de Pelinari și Pelinari SCA.

Sușinerile părții reclamate

55. În dosarul nr. 480/2021 partea reclamată nu a depus un punct de vedere.

56. În dosarul nr. 852/2021, prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 2432/01.04.2022, partea reclamată solicită respingerea în tot a plângerii formulate împotriva sa.

57. Partea reclamată precizează că petentul, astfel cum acesta a susținut în petiția sa, s-a declarat un "inamic politic" al său și ca urmare consideră că acțiunea acestuia împotriva sa are la bază acest aspect și nicidecum faptul că dumnealui ar fi încălcat prevederile O.G. nr. 137/2000.

58. Pe fond, partea reclamată susține că în data de 15 aprilie 2021 a avut loc o ședință de negociere pe buget și nu o ședință a Consiliului Local Baia Mare, astfel cum arată petentul, pe care este adevărat că a prezidat-o; în respectiva ședință petentul a proferat injurii și calomnii la adresa sa, înainte de așa-zisul incident de "discriminare" sesizat de acesta (injurii care au fost de asemenea înregistrate, dar despre care petentul nu face vorbire, prezentând doar ce îi convine pentru a se victimiza și pentru a duce în eroare CNCD, folosind înregistrări parțiale din care rezultă că a premeditat momentul pentru a înregistra).

59. Partea reclamată susține că în data de 15 aprilie 2021 dialogul dintre dumnealui și petent a început prin jignirile și calomniile pe care acesta i le-a adus, atitudinea petentului perturbând ședința; astfel, petentul l-a acuzat, scoțând total din context, că l-ar fi numit "homosexual"; la jignirile și acuzațiile calomnioase pe care petentul i le-a adresat în timpul ședinței a intervenit încercând să detensioneze discuția cu o glumă, întrebându-l dacă e "îndrăgostit de dumnealui" (având în vedere că, chiar și din funcția de consilier local, insistă să îl hărțuiască); dovadă că petentul este cel care îl hărțuiește o reprezintă însăși afirmația petentului din plângerea transmisă CNCD în care precizează că dumnealui a afirmat: *"Am vrut odată să fac publice mesajele pe care mi le trimiteați. Aveam impresia că sunteți îndrăgostit de mine!"*.

60. Partea reclamată susține că nu a intenționat să discrimineze în vreun fel orientarea sexuală a petentului, ci doar să-i atragă atenția asupra faptului că șirul de mesaje private pe care i le-a tot trimis de-a lungul timpului poate constitui infracțiunea de hărțuire și intimidare, alegând să o facă sub formă de glumă, pentru că la vremea respectivă nu intenționa să depună un denunț penal împotriva acestuia.

61. Legat de jignirile și calomniile aduse de petent, partea reclamată susține că va formula atât o acțiune în instanță, cât și o plângere penală împotriva petentului întrucât inclusiv plângerea pe care a formulat-o la CNCD împotriva sa, în mod nefondat, dar cu vădită intenție de a-l denigra, se încadrează tot la infracțiunea de hărțuire; ca urmare partea reclamată precizează că își rezervă dreptul de a-l chema la parchet ca martor pe președintele CNCD, în cazul în care nu va găsi nicio altă soluție de a opri comportamentul hărțuitor al petentului.

62. Partea reclamată susține că potrivit art. 3. Alin. 10 pct b) din O.G. nr. 137/2000, republicată, se specifică în mod clar și fără echivoc că este necesară "medierea pe cale amiabilă a tuturor conflictelor de discriminare în vederea soluționării lor" și arată că petentul nu a apelat la mediere conform legii, repezindu-se însă să depună plângere, și aceea nejustificată, doar pentru a câștiga capital politic în mod josnic și mincinos.

63. Partea reclamată susține că președintele CNCD poate să se convingă de spusele sale accesând linkul postării de care vorbește petentul și ulterior să se

autoseseze cu privire la sutele de comentarii denigratoare la adresa părții reclamate, unele conținând inclusiv discriminări îngrozitoare. Partea reclamată precizează că filmarea respectivă a fost realizată chiar de petent, care a transmis-o jurnalistului angajat de el și care la rândul său a montat-o și a publicat-o în rețeaua Facebook.

64. În sprijinul afirmațiilor sale, partea reclamată anexează articolul publicat de un ziar local referitor la acest incident, articol intitulat " *Îi fabrică lui probe false la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, înscenare de cea mai joasă speță*".

65. De asemenea, partea reclamată susține că în plângerea depusă la CNCD petentul a afirmat că dumnealui discriminează toți consilierii locali, însă dacă acest lucru ar fi adevărat, atunci ar fi trebuit ca toți cei "discriminați" să depună plângeri

66. În final partea reclamată solicită să fie luat în considerare și faptul că afirmația sa nu a fost făcută în sensul peiorativ al cuvântului.

67. Partea reclamată arată că are încredere în verticalitatea și profesionalismul președintelui CNCD.

III. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/jurisprudența

68. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

- art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- art. 2 alin. (4): “Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.
- art. 2 alin. (5): “Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”
- art. 15: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia. ”

- art. 26 alin. (1): „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

Constituția României, revizuită:

- art. 1 alin (3): “România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
- art. 16: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”
- art. 29 - Libertatea conștiinței: “(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale. (2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc”
- art. 30 - Libertatea de exprimare: (1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

- art.10 alin. (1): “Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare”.
- art. 10 alin. (2): “Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.
- art. 14 - Interzicerea discriminării: “Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

- art. 1 - Interzicerea generală a discriminării: “1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

IV. 69. Principiile de analiză

69.1. Potrivit art. 2 alin.1 din O.G.137/2000 republicată, pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

69.2. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”). În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, comparația poate fi și ipotetică, nu doar situațiile concrete pot fi comparate.

69.3. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (*Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32*) sau „analoagă” (*Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46*) ori „relevant similară” (*Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60*), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (*Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75*).

69.4. Conform legislației în materie de nediscriminare din România, un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 („*rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată*”), „sau orice alt criteriu” - sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

69.5. Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării.

69.6. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare doar dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

69.7. Prin raportare la art. 15 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul va analiza dacă fapta sesizată constituie un comportament manifestat în public care vizează atingerea demnității ori/și crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă, degradantă, ofensatoare, îndreptată împotriva unei persoane din cauza unei caracteristici personale (criteriu de discriminare). Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane.

69.8. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției europene a drepturilor omului, CEDO examinează dacă scopul aplicării

lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Raninen împotriva Finlandei, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55*). Pe de altă parte, în contextul dreptului de a nu fi supus discriminării și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere de la care un comportament reprobabil ar fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

69.10. Discriminarea prin asociere¹. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a confirmat că art. 14 se referă, de asemenea, la discriminarea prin asociere, și anume la situațiile în care criteriul protejat în cauză se referă la o altă persoană care are într-un fel sau altul legătură cu reclamantul [*Molla Sali împotriva Greciei (MC), 2018; Guberina împotriva Croației, 2016, pct. 78; Škorjanec împotriva Croației, 2017, pct. 55; Weller împotriva Ungariei, 2009, pct. 37*]. În cauza Guberina împotriva Croației, 2016, instanțele naționale nu au ținut seama de nevoile unui copil cu dizabilități atunci când au examinat eligibilitatea tatălui său pentru scutirea de impozit la achiziționarea unei proprietăți adaptate în mod corespunzător, iar Curtea a constatat că tratamentul discriminatoriu aplicat tatălui din cauza dizabilităților copilului său constituia o formă de discriminare pe criterii de dizabilitate. În cauza Škorjanec împotriva Croației, 2017, reclamanta și partenerul ei de origine romă au fost agresați de două persoane, care le-au adresat insulte împotriva romilor, iar Curtea a subliniat că obligația autorităților de a stabili dacă există vreo legătură între atitudinile rasiste și un anumit act de violență, care face parte din responsabilitatea ce le revine statelor în temeiul art. 3 coroborat cu art. 14, se referă, de asemenea, la acte de violență întemeiate pe asocierea sau afilierea, reală sau prezumată, a unei victime cu o altă persoană care are sau se presupune că are un anumit statut sau o caracteristică protejată. În cauza Molla Sali împotriva Greciei (MC), 2018, în care Marea Cameră a aplicat pentru prima dată principiul discriminării prin asociere, Curtea a confirmat că art. 14 din Convenție se referă, de asemenea, la cazurile în care o persoană este tratată mai puțin favorabil pe baza statutului sau a caracteristicilor protejate ale altei persoane (pct. 134). În această cauză, în care legea islamică Șaria a fost aplicată contrar voinței testatorului în cadrul unui litigiu având ca obiect un partaj succesoral, Curtea s-a concentrat pe diferența de tratament întemeiată pe religia musulmană a testatorului, și nu pe cea a reclamantei, care era soția acestuia.

V. Motivele de fapt și de drept. Aplicarea principiilor la speță

70. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și,

¹ CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Ghid privind art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului și art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție

subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, conform art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională.

71. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării reține spre analiză caracterul potențial discriminatoriu al afirmațiilor părții reclamate la adresa petentului, după cum urmează:

- ✓ în cadrul ședinței consilierilor Consiliului Local al mun. Baia Mare din data de 15 aprilie 2021, partea reclamată s-a adresat petentului și i-a comunicat faptul că îl bănuiește că ar fi homosexual, precizându-i că din acest motiv a avut temerea de a rămâne singur în prezența sa;
- ✓ în cadrul ședinței Consiliului Local al mun. Baia Mare din data de 9 septembrie 2021 primarul s-a abătut de la dezbaterile ordinii de zi pentru a face o precizare legată de orientarea sexuală a petentului în sensul în care ar fi de notorietate faptul că acesta face parte din comunitatea LGBTQ+;
- ✓ în cadrul ședinței Consiliului Local al mun. Baia Mare din data de 09.09.2021, sub pretextul informării consilierilor privind plângerea pe care i-a făcut-o petentul la C.N.C.D., primarul a revenit asupra orientării sexuale a petentului, subliniind că fără îndoială cunoaște orientarea homosexuală a acestuia.

72. Colegiul director reține faptul că petentul a candidat la funcția de primar al municipiului Baia Mare, la alegerile locale desfășurate la finalul anului 2020, fiind contracandidatul părții reclamate - actualul primar.

73. Colegiul director reține că petentul nu face parte din comunitatea LGBTQ+, dar că acesta poate supus unei fapte de discriminare dacă ar fi asociat cu o persoană aparținând unei categorii de persoane identificate potrivit criteriilor stipulate de O.G. nr. 137/2000, deși nu face parte din respectiva categorie de persoane, astfel cum însăși Curtea Europeană de Justiție a decis că persoanele pot fi supuse discriminării chiar dacă acestea nu pretind a fi membri ale unei categorii protejate, dacă ele sunt supuse unui tratament inegal pe motiv de asociere a lor cu o categorie protejată (Cazul S. Coleman c. Attridge Law și Steve Law C-303/0 ECJ).

74. Colegiul director reține în analiza sa criteriul orientare sexuală ca și criteriu de discriminare în prezenta speță, fiind vorba despre discriminarea petentului prin asocierea cu persoanele homosexuale, astfel cum a reținut Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa atunci când a stabilit că o persoană poate fi tratată mai puțin favorabil pe baza statutului sau a caracteristicilor protejate ale altei persoane.

75. În prezenta speță, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la obiectul sesizării. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

76. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,

- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

76.1. Ingerința să fie prevăzută de lege

Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu *art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000* potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

76.2. Ingerința să urmărească un scop legitim

76.2.1. Raportat la scopul legitim urmărit, prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de genul acestora. Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup de persoane constituie un scop legitim într-o societate democratică.

76.2.2. Ca urmare, în speța de față Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

76.3. Necesitatea ingerinței

76.3.1. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

76.3.2. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”). Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, *Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.*) În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49*).

77. În ceea ce privește elementele luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare, Colegiul director va examina: obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul și locul în care au fost făcute declarațiile, persoana/funția autorului declarației.

77.1. Obiectivul urmărit de reclamat

77.1.1. Obiectivul urmărit este important: a dorit partea reclamată să disemineze opinii legate de orientarea sexuală a petentului ori a urmărit informarea publicului cu privire la poziția acestuia privind un subiect de interes public? (vezi cauza *Jersild c. Danemarca*)

77.1.2. La acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

77.1.3. Cu privire la scopul urmărit de către partea reclamată prin afirmațiile supuse prezentei analize Colegiul director reține că acestea nu vizează aspecte cu caracter informativ de interes pentru opinia publică, neavând rolul de a informa publicul cu privire la subiecte de interes public. Astfel, Colegiu director constată faptul că în cadrul unor ședințe privind bunul mers al orașului primarul face afirmații despre presupusa orientare sexuală a unui consilier local, chestiune care evident nu are nici o relevanță pentru gestionarea urbei. Ca urmare, ne vom raporta în prezenta analiză la prejudecățile care există în societatea românească față de persoanele homosexuale sau care aparțin comunității LGBT, observând că în toate studiile majore de cercetare privind percepția populației generale față de mai multe tipuri de minorități (inclusiv sexuale), homosexualii, persoanele infectate HIV/SIDA și persoanele cu dizabilități mintale se regăsesc pe primele trei poziții privind cele mai discriminate persoane. Astfel, cunoscând nivelul de stigmatizare al persoanelor LGBT în societatea românească, este suficient să compromiți imaginea unei persoane, cu atât mai mult a unui politician, numindu-l „gay” sau „lesbi”, moment în care s-a transferat asupra respectivei persoane toată imaginea existentă în societate față de persoanele LGBT, nefiind necesar a folosi cuvinte peiorative la adresa sa.

77.1.4. În cadrul unei societăți cu valori preponderent tradiționale și în contextul în care atât petentul cât și partea reclamată sunt politicieni care au nevoie de votul de încredere al comunității, Colegiul director constată că din afirmațiile părții reclamate rezultă foarte clar un mesaj negativ la adresa petentului, afirmații prin care suprapune imaginii acestuia stereotipurile față de persoanele aparținând comunității LGBTQ+, având ca efect direct afectarea demnității petentului, iar în subsidiar afectarea considerabilă a încrederii acordate de către membrii comunității din mun. Baia Mare.

77.1.4. În concluzie, într-o dezbateră din cadrul unei ședințe a Consiliului Local al mun. Baia Mare, în care se pun în discuție subiecte de interes public, viața privată a petentului nu reprezintă un subiect de interes public, nu avea relevanță față de subiectele aflate pe ordinea de zi și ca urmare Colegiul director reține faptul că partea reclamată, prin afirmațiile făcute, a compromis imaginea petentului, afectându-i dreptul la demnitate personală, prin transferarea asupra acestuia a întregii imaginii negative din societatea românească față de persoanele homosexuale.

77.2. Contextul în care au avut loc

77.2.1. Colegiul director reține că afirmațiile care reprezintă obiectul analizei au fost făcute în cadrul unor ședințe ale aleșilor locali din cadrul Consiliului Local Baia Mare, ședințe conduse de primarul localității, transmise și online.

77.3. Conținutul afirmațiilor

77.3.1. Afirmațiile care formează obiectul prezentei analize au următorul conținut:

„Am vrut o dată să le fac și publice mesajele pe care mi le-ați transmis de-a lungul timpului. Aveam impresia că sunteți îndrăgostit de mine. Nu știam foarte clar care e situația cu dumneavoastră, de aia uneori mă feream să mă întâlnesc singur cu dumneavoastră. [...] Pe bune, chiar nu glumeam, mă gândeam că sunteți homosexual.”

"Consilierul mi-a făcut o plângere la CNCD, în care, făcând parte dintr-o minoritate sexuală, s-a considerat jignit de faptul că menționez că face parte din această minoritate sexuală. Eu nu văd nimic rău în a face dl. parte dintr-o minoritate sexuală; eu nu am spus-o în niciun mod peiorativ, e problema dânsului cum își organizează viața privată, noi îi urăm succes."

"... vreți să mă provocați, domnul nu-i prezent și nu mai vreau să vorbesc de reprezentanți ai comunității LGBT. Oricum, chiar dacă nu-i prezent trebuie să-l felicit pentru că este primul consilier local, deși așa din comunitate am mai auzit că mai erau pe parcursul istoriei consilieri locali cu diverse atitudini de acest tip, dar este primul consilier local care și-a asumat în scris apartenența la acest grup LGBT,... apucături LGBT, lucru care va fi menționat într-o informare pe care o s-o aveți în ședința din data de 30, ședința ordinară".

77.3.2. Din analiza textului afirmațiilor sus-menționate, Colegiul director constată că partea reclamată face afirmații în care informează auditoriul despre orientarea sexuală a petentului, asigurându-se că informația este transmisă sub forma unei certitudini, în același timp făcând referire la niste presupuse date statistice menite să ofere publicului o formă de autenticitate a mesajului secundar transmis, acela că *"pe parcursul istoriei consilieri locali cu diverse atitudini de acest tip"* nu au mai avut mandate de aleși locali (a se observa stereotipurile față de persoanele homosexuale raportat la ocuparea unor funcții publice). În plus, partea reclamată insinuează că este justificat ca persoanele făcând parte din categoria bărbaților heterosexuali să se ferească de bărbații gay din cauza pericolului ca aceștia să le facă avansuri (aveam impresia că sunteți îndrăgostit de mine... de aia uneori mă feream să mă întâlnesc singur cu dumneavoastră.), **inducând auditoriului un sentiment de rețineră și neîncredere față de petent.**

77.3.3. În acest sens, Colegiul director ia act de rezultatele sondajelor de opinie cu privire la raportarea populației majoritare la persoanele aparținând comunității LGBTQ+, care arată faptul că homosexualii reprezintă categoria care beneficiază de cea mai mare rată de neîncredere din partea populației generale.

77.3.4. În sondajul de opinie la nivel național privind nivelul discriminării în România și percepțiile actuale asupra infracțiunilor motivate de ură, realizat de IRES pentru CNCD (2018)², cifrele arată că discriminarea în România este preponderent definită de homofobie, 74% dintre cei chestionați răspunzând ca au deloc sau puțină încredere în persoanele care au orientarea sexuală homosexual, iar, 47% dintre cei chestionați menționează orientarea sexuală ca fiind importantă atunci când se raportează favorabil sau nefavorabil la o persoană. Astfel, sondajul indică un nivel ridicat de intoleranță al populației majoritare față față de persoanele gay (59% nu acceptă să le fie rudă, 52% nu acceptă să le fie prieteni), dar și față de alte categorii (imigranți, musulmani, persoane care aparțin altor secte religioase și persoane infectate cu HIV/SIDA). Teama de diferență se manifestă într-un nivel ridicat de neîncredere, mai ales în homosexuali (74%).

77.3.5. De asemenea, din sondajul de opinie "Percepții și atitudini privind discriminarea", realizat de Consiliul National pentru Combaterea Discriminării în anul

² https://www.cncd.ro/wp-content/uploads/2021/01/Sondaj_de_opinie_NoIntoHate_2018.pdf

2013, reiese că doar 10% dintre respondenți ar vota o persoană homosexuală, în timp ce un procent covârșitor de 80% nu ar face-o.³

77.3.6. În contextul în care petentul a fost contracandidatul părții reclamate la funcția de primar la alegerile locale din anul 2020, faptul că, într-un mediu politic, de față cu consilierii locali aleși de către comunitatea locală, partea reclamată a indicat în mod repetat că petentul ar fi homosexual, are ca și consecință directă creșterea gradului de neîncredere a comunității locale în petent, într-un mod asemănător cu ipoteza în care petentul ar fi fost în mod real persoană homosexuală, afectând imaginea acestuia și șansele de a mai fi ales în funcții de demnitate publică.

77.3.8. În concluzie, afirmațiile părții reclamate urmărește să incite la ura bazată pe intoleranță/neacceptare cu privire la persoanele homosexuale/LGBTQ+ într-o societate în care este evidentă prejudecata precum că persoanele homosexuale nu sunt demne de a ocupa vreo funcție de demnitate publică, populația majoritară având rețineri semnificative în a acorda votul unei persoane din comunitatea LGBTQ+.

77.4. Locul în care au fost făcute afirmațiile

77.4.1. Colegiul director reține că afirmațiile care reprezintă obiectul analizei au fost făcute în public, în ședința consilierilor locali ai Consiliului Local al mun. Baia Mare din data de 15.04.2021 și în ședințele de Consiliul Local al mun. Baia Mare din data de 09.09.2021 și 23.09.2021

77.4.2. Ședința din data de 15.04.2021 a fost înregistrată de către un participant la ședință și diseminată în spațiul public online, prin intermediul platformei Facebook, iar ședințele de Consiliul Local al mun. Baia Mare din data de 09.09.2021 și 23.09.2021 au fost difuzate online, iar ulterior postate pe site-ul primăriei. Astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a arătat în jurisprudența sa, informația difuzată capătă un caracter public și atunci când este făcută într-un spațiu online.

77.4.3. Afirmațiile făcute în ședința de Consiliul Local al mun. Baia Mare din data de 23.09.2021 se regăsesc la minutul 44:20 din înregistrarea ședinței.

77.4.4. Afirmațiile făcute în ședința de Consiliul Local al mun. Baia Mare din data de 09.09.2021 se regăsesc începând cu minutul 12:06⁴ din înregistrarea ședinței.

77.4.5 Cu privire la spațiul public, în lipsa unor prevederi expres prevăzute de O.G. nr. 137/2000, republicată, respectiv în legislația privind contravențiile, pentru determinarea caracterului public al faptei Colegiul director se raportează la prevederile art. 184 din Noul Cod Penal al României, care arată că: "Fapta se consideră săvârșită "în public" atunci când a fost comisă: a) într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană; b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane; c) în loc neaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane; d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante; e) prin orice mijloace cu privire la care făptuitorul și-a dat seama că acest fapt ar putea ajunge la cunoștința publicului."

³https://ires.ro/uploads/articole/ires_cncd_perceptii-si-atitudini-privind-discriminarea-2013.pdf

⁴ <https://www.baiamare.ro/ro/Administratie/Consiliul-Local/Sedintele-consiliului-local/Sedinte-din-2021/Sedinta-extraordinara-din-data-de-09.09.2021/>

77.4.6. De asemenea, în completarea încadrării juridice a faptei sub natura sa contravențională, Colegiul director se raportează și la definirea conceptelor “public”-“privat”, reținând considerațiunile făcute pe marginea respectivelor noțiuni în literatura de specialitate: *“Există două categorii de conduite private ale oricărui individ: Conduite ce pot afecta viața altor oameni și, prin urmare, intră ca elemente în sfera publică, caz în care intervenția autorității și restrângerea libertății individuale sunt permise (constrângere la conduitele ce depășesc sfera privatului); Conduite ce aparțin strict sferei privatului (strict private), domeniu de afirmare a libertății individuale și de protejare a ei în fața intervenției de coerciție a instituțiilor publice (la acest nivel, intervenția autorității în sfera privatului este nelegitimă și nejustificată).”⁵*

77.4.7. În ceea ce privește sensul afirmațiilor făcute, din mesajul părții reclamate reiese în mod evident că acesta a urmărit transmiterea unui mesaj negativ alegătorilor săi cu privire petent, cunoscând gradul de respingere al persoanelor homosexuale în rândul populației.

77.4.8. În concluzie, din perspectiva lezării dreptului la demnitate în spațiul public, Colegiul director consideră că în speța de față nu este relevant dacă afirmațiile s-a săvârșit în fața alegătorilor pentru a avea efecte în spațiul public, acestea ajungând la membrii comunității locale prin intermediul internetului; mai mult decât atât, afirmațiile au fost făcute în fața consilierilor locali din cadrul Consiliului Local Baia Mare, persoane care au perceput în mod direct (văzut/auzit/citit) comportamentul/atitudinea părții reclamate prin care s-a urmărit lezarea demnității petentului prin transferarea asupra imaginii sale a prejudecăților populației față de persoanele homosexuale și prin inducerea unui sentiment de inferioritate strict legat de asocierea acestuia cu orientarea sexuală LGBTQI+.

77.5. Rolul în societate al persoanei, autor al afirmației. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul mesajului analizat (*ziarist, politician, membru al opoziției, funcționar public, etc*) sau persoana lezată (*politician, funcționar public, magistrat, persoană privată, grup parlamentar, etc*) precum și mijlocul prin care a fost difuzat mesajul (*presa scrisă, televiziune, radio, mediu online etc.*).

77.5.1. **Partea reclamată este persoană publică, politician, ales local, primar al mun. Baia Mare. Ca urmare a acestei calități, reclamatul este formator de opinie și prin comportamentul său influențează atitudinea comunității pe care o păstorește. O persoană publică trebuie să dea dovadă de bună-credință în afirmațiile făcute în spațiul public.**

77.5.2. În ceea ce privește persoanele care îndeplinesc funcții de demnitate publică, Colegiul director apreciază că statutul constituțional al acestor funcții și rolul acestor persoane în cadrul democrației constituționale îi obligă să își aleagă forme adecvate de exprimare, astfel încât prin declarațiile publice să evite mesajele sau comentariile interpretabile, care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței. De asemenea, Colegiul director recomandă ca formatorii de opinie să manifeste o rigoare potrivită în exprimare.

77.5.3. Libertatea de exprimare în mod deosebit are un caracter indispensabil pentru persoanele alese în funcții de demnitate publică, pentru partidele politice și pentru

⁵ articolul “Public – Privat; Sfera publică și cetățenia”, publicat în Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Litere și Științe Sociale, Nr. 2/2010, autor Prof. univ. dr. Adrian Gorun și Conf. univ. dr. Horațiu Tiberiu Gorunde, Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu, pag 10

membrii acestora, deoarece ei reprezintă pe cei care le dau votul, răspund preocupărilor acestora și le apără interesele (a se vedea Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, comentată și adnotată, VOI. I, pag. 750, pct. 66).

77.5.4. Astfel cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *“limitele criticii acceptabile sunt mai largi cu privire la politicieni decât în raport cu indivizii obișnuiți. Spre deosebire de cei din urmă, politicienii trebuie să accepte în mod inevitabil și conștient verificarea strictă a fiecărui cuvânt și fapta, atât din partea jurnaliștilor, cât și a marelui public, și, în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță. Indubitabil, articolul 10 paragraful 2 conferă reputației altora - cu alte cuvinte, tuturor per-soanelor - dreptul de a fi protejată, iar această protecție include și politicienii, chiar și atunci când aceștia nu acționează în nume propriu; dar, în astfel de cazuri, cerințele acestei protecții trebuie cântărite cu interesele dezbaterii libere a chestiunilor politice.”* (CEDO, cauza *Lingens vs. Austria*)

77.5.5. **Cu siguranță și petentul este o persoană publică, însă considerăm că atenția față de persoana acestuia ar trebui canalizată pe realizările sau nerealizările persoanei în cauză, demnitatea umană trebuind a fi abordată cu respectul cuvenit, fără referiri la viața privată a unei persoane.**

77.5.6. Astfel cum rezultă din reglementările internaționale și din prevederile constituționale din România, caracterul inviolabil al libertății de exprimare afirmă statutul de drept aprioric, indiscutabil și nenegociabil al persoanei, căruia nimeni și nimic nu trebuie să-i aducă atingere. Inviolabilitatea nu exclude, ci chiar le presupune, o serie de „îndatoriri și responsabilități” ale persoanei care își exercită libertatea de exprimare, precum și anumite limite ale exercitării dreptului, în numele interesului public, comun ori particular. Exercițarea libertății de exprimare, ca și a altor drepturi fundamentale, trebuie făcută cu bună-credință și în raport de interesul public și de drepturile celorlalți.

78. Având în vedere motivele expuse mai sus, în speța de față Colegiul director constată că există o nevoie publică urgentă pentru limitarea libertății de exprimare a unui primar privind un discurs care nu atinge interesul general, impunându-se interferența statului în limitarea libertății de exprimare.

79. Prin raportare la art. 15 din O.G. nr. 137/2000, **Colegiul director** reține susținerile petentului potrivit căroră, urmare a afirmațiilor primarului municipiului Baia Mare la adresa sa, a fost pus într-o postură dificilă față de întreaga comunitate băimăreană, față de familia sa și față de toți susținătorii și votanții săi (orientarea sa sexuală nefiind pusă la îndoială până la acel moment) **și constată că fapta sesizată constituie un comportament manifestat în public care vizează crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă, degradantă, ofensatoare, îndreptată împotriva petentului din cauza asocierii acestuia cu persoanele aparținând grup vulnerabil la discriminare, mai exact cu persoanele aparținând comunității LGBTQ+.**

80. Colegiul director reține faptul că, deși persoanele aparținând comunității LGBTQ+ sunt parte a societății românești, totuși continuă să se confrunte cu marginalizare și stereotipuri care le îngreunează incluziunea și schimbarea la nivel legislativ atunci când ne raportăm la egalitate în accesarea drepturilor.

81. În cercetarea denumită *“Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people”*⁶ unii dintre respondenți își exprimă îngrijorarea că în UE standardele legale nu sunt îndeplinite în domeniul drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBT. Într-un grup de 10 țări – și anume Bulgaria, Croația, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, România și Slovacia – oficialii indică faptul că climatul social advers și ocazional opoziția politică formează o barieră importantă în calea implementării legislației naționale privind egalitatea. În aceste state membre, lipsa de conștientizare despre drepturile fundamentale ale persoanelor LGBT este destul de comun întâlnită în rândul multor intervievați, care de asemenea raportează prejudecăți larg răspândite împotriva persoanelor LGBT în țara lor. În general, interviurile arată că barierele în calea îndeplinirea drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBT se referă la intoleranță și prejudecăți, în special în țări unde orientarea homosexuală și identitatea trans considerate „elemente străine” care nu sunt compatibile cu „identitate națională”.

82. În 5 iunie 2018 Curtea de Justiție a Uniunii Europene a hotărât în cauza Coman și alții că noțiunea „soț”, în sensul dispozițiilor dreptului Uniunii privind libertatea de ședere a cetățenilor Uniunii și a membrilor familiilor lor, cuprinde soții de același sex. Deși statele membre sunt libere să autorizeze sau să nu autorizeze căsătoria homosexuală, ele nu pot împiedica libertatea de ședere a unui cetățean al Uniunii prin refuzul de a acorda soțului său de același sex, resortisant al unei țări non-UE, un drept de ședere derivat pe teritoriul lor.

83. În Decizia nr. 534/2018 a Curții Constituționale a României a hotărât, în urma deciziei CJUE, că: *„relația pe care o are un cuplu format din persoane de același sex intră în sfera noțiunii de „viață privată”, precum și a noțiunii de „viață de familie”, asemenea relației stabilite într-un cuplu heterosexual, fapt ce determină incidența protecției dreptului fundamental la viață privată și de familie, garantat de art. 7 din Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene, de art. 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 26 din Constituția României.*

84. Prin hotărârea pronunțată în luna mai 2023 în cauza Buhuceanu și alții împotriva României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că a existat o încălcare a articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea a constatat, în special, că România avea obligația de a asigura recunoașterea și protecția adecvată a relațiilor între persoane de același sex, deși avea o marjă de apreciere în ceea ce privește forma și protecția acordată. CEDO subliniază clar că aceste familii au nevoie urgent de o formă de recunoaștere care să le ofere acestor familii drepturi egale și să creeze un cadru legal care să protejeze traiului în comun al acestor cupluri.

81. În concluzie, Colegiul director constată că aspectele sesizate constituie fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată

⁶ Această cercetare s-a concentrat pe ceea ce îi motivează sau îi împiedică pe funcționarii publici în efectuarea activităților de serviciu. A fost prima dată când în care oficiali publici, profesori, medici, asistente și agenți de poliție din 19 state membre ale UE au fost sau au fost intervievați despre experiențele și opiniile lor cu privire la eforturile de a proteja și promova drepturile persoanelor LGBT. Se pune sub lupă ceea ce funcționează și a ceea ce nu, factorii și barierele în calea implementării politicilor și măsurilor care promovează diversitatea și combaterea discriminării și intoleranței pe motive de orientare sexuală și identitate de gen.

și decide sancționarea părții reclamate cu amendă contravențională, apreciind că în cauză a fost încălcată demnitatea petentului.

82. În temeiul art. 26 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director aplică părții reclamate sancțiunea contravențională a amenzii contravenționale în cuantum de 10.000 lei.

83. În stabilirea cuantumului amenzii Colegiul director se raportează la prevederile art. 26 din O.G. nr. 137/2000 republicată și aplică amenda contravențională de 10.000 lei față de persoana reclamată, având în vedere că aceasta este politician și persoană publică, îndeplinind rol de formator al opiniei publice, ceea ce implică asumarea unei responsabilități sporite în discursurile publice, precum și ținând cont de faptul că discriminarea pe baza orientării sexuale este o formă gravă de discriminare, conform jurisprudenței CEDO în domeniu.

84. Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament precum cel de care a dat dovadă partea reclamată este necesară într-o societate democratică în care demnitatea umană este garantată ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației, conform art. 1 alin. (3) din Constituția României, respectarea demnității umane a persoanelor vulnerabile la discriminare (din perspectiva unui criteriu protejat de lege) fiind un scop legitim urmărit de stat. Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane a persoanelor.

85. Privind sancționarea faptelor de discriminare, Colegiul director a avut în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante.

86. Față de solicitarea petentului privind încălcarea demnității personale a persoanelor LGBT prin afirmațiile făcute de către partea reclamată, Colegiul director reține că petentul nu a justificat un interes legitim din perspectiva lezării demnității unei persoane aparținând unui grup vulnerabil la discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 6 voturi “pentru” constatarea faptei de discriminare și o abținere, și 5 voturi pentru aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale în cuantum de 10.000 lei, un vot împotriva și o abținere ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
2. Aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 10.000 lei pentru partea reclamată potrivit art. 26 alin. (1) din O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
3. Obligă partea reclamată să publice un rezumat al hotărârii CNCD într-un ziar de circulație națională;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica la Direcția Taxe și Impozite din

cadrul Primăriei Mun. Baia-Mare pentru încasarea amenzii.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Direcția Taxe și Impozite din cadrul Primăriei Mun. Baia-Mare. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile de la comunicare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Redactată și motivată C.O./S.M.D.

Data redactării: 08.06.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu